

LA JOIA DE TARRAGONA

El càntic ressonava dins els murs de la Capella de Santa Tecla. Aquest despertava sentiments i els posava a flor de pell. Un gran col·lectiu cantava amb ímpetu. Els raigs del sol es filtraven com llum celestial pel mig dels petits cristalls que formaven la gran rosassa. A través d'ells es podia veure el reflexa de la ciutat. Els carrerons de la Part Alta, de bon matí ja eren impregnats de vida, i la mar, representava la imatge d'un cel blau i totalment clar. Tota la ciutat vista des d'aquells miralls formava un paisatge per a recordar, una Tarragona per a no oblidar.

Entre la multitud que havia acudit a la missa, es trobava Bernat Verderol. Mentre el càntic sonava de fons, ell estava endinsat en els seus pensaments. Els darrers mesos havia estat treballant en un projecte que sortiria a la llum el darrer 19 de juny a la gran festa del Corpus. Ell mateix sabia que el projecte seria molt prestigiós per a la ciutat.

Verderol provenia d'una família d'autèntics artistes. Sense anar més lluny, el seu pare havia exercit de fuster. Mentre que, l'avi de la seva mare era el prestigiós Vicenç Roig, conegut com a Vicentó. Per a la ciutat era una figura cabdal de la cultura a la Tarragona vuitcentista. Ell va ser qui va fomentar les ganes d'aprendre, ensenyar i crear al seu propi nét. Verderol vivia per l'art i va fer de la seva afició una autèntica professió.

El càntic va arribar al seu fi, i amb ell la missa. Aquella era la última a la que podia assistir abans del dia del llançament del seu projecte. Tant de bo arribés a ser tan magistral i rellevant per a Tarragona com ho era la Catedral des de feia anys. Ell sentia que carregava un gran pes de responsabilitat sobre la seva

espatlla. Sabia que el treball de molts artesans a Tarragona no es valorava com calia, per això mateix, sempre s'acabava qüestionant tots els passos que donava a l'hora d'iniciar els seus projectes.

Fer uns gegants nous per a Tarragona havia estat tot un repte. La ciutat ja tenia els seus propis, però, aquests començaven a estar desgastats. Els Gegants Vells eren estimats i completament acceptats pels ciutadans, eren una gran peça representativa del territori. Verderol però, va voler innovar, donar-li un gir de tres-cents seixanta graus al que s'havia vist fins al moment. Exotisme i pura bellesa van ser dos factors rellevants per a la creació de Verderol, però, sempre respectant l'essència gegantera que hi havia en aquells temps. Comparava la seva creació amb la grandiosa Catedral de Tarragona, una edificació que representava el traspàs de l'estil renaixentista a un més modern, el gòtic. Fins i tot un monument tan important estava format a partir d'una barreja d'estils contradictoris, però, que es combinaven a la perfecció per finalment, dur a terme l'edifici més impactant de tota la ciutat.

19 de juny de 1851, una data per a no oblidar. Els Gegants Moros arribaven als carrers de Tarragona i foren presentats a la festa del Corpus, junt amb les persones que havien fet possible aquell projecte. Aquella impactant notícia arribava fins i tot als millors diaris de la zona. Es citaven un per un els noms dels diferents artistes començant per Verderol, seguint per Antonio Sanahuja y Gil, encarregat de dur a terme l'encarnació, i per últim Buenaventura Hernández, qui se'n va encarregar dels vestits i túniques. La gent es va quedar sorpresa davant els gegants. Aquests desprenien elegància i d'una manera o altre, amb les seves faccions definides, imposaven ser respectats.

D'altra banda, hi havia qui dubtava de les habilitats i destresa que disposaven els artesans i artistes que van donar forma als nous gegants. La gent no creia que un grup d'artesans i modistes provinents de Tarragona pogués arribar a fer un projecte tan honorable. El fet de desprestigiar a persones de la ciutat que es dedicaven a aquests oficis era la crua realitat de

l'època i molts membres de les respectives professions s'havien de posicionar en contra de les creences que manifestaven alguns tarragonins.

Finalment, els gegants van ser lloats pel públic durant un llarg període de temps, i moltes generacions van tenir l'oportunitat de gaudir dels grans espectacles que protagonitzaven. Els anys passaven i els temps canviaven i poc a poc es va anar apropant al segle XXI.

I allà, cent seixanta-quatre anys més tard, en mig d' aquells mateixos murs de pedra es trobava un gran admirador de l'art, l' Antoni. Ell era pura màgia, podia convertir petites peces antigues en grans obres, i sempre mantenint la seva essència.

Tenia la virtut de poder crear el seu art, i que aquest fos irrepetible. L' Antoni era joier, un veritable artista, dels pocs que quedaven a la ciutat. I quina llàstima oi? Un ofici tan valuós i que s'anés perdent amb el temps. L'artesanía era la seva vida, i Tarragona la inspiració que necessitava a l' hora de deixar volar la seva creativitat.

Era un fidel admirador de la ciutat. Tot el que la complementava li encantava, fins i tot la pedra més insignificant li semblava motiu per a fer art.

Però, hi havia una edificació que sempre el deixava bocabadat, no importaven les vegades que l'hagués vist, ell sempre es quedava meravellat. La majestuosa catedral de Tarragona li havia robat el cor per complet. Era una peça peculiar entre tots els monuments romans que encara es mantenien a la ciutat. Per a l' Antoni, Tarragona no només s'havia de valorar per ser una gran ciutat d'origen romà sinó que també tenia un valor rellevant, provinent de l'art romànic i gòtic.

La Catedral per a ell era un lloc de pau i serenitat. Solia acudir quan necessitava estar sol i pensar. En aquell moment l'Antoni necessitava reflexionar més que mai. Sobre les seves mans tenia un encàrrec de gran importància per a la ciutat. La Festa Major s'apropava i amb ella el seguici del braç de Santa Tecla, patrona de Tarragona. Tot havia d'estar preparat de manera esplèndida. El bestiar i els gegants s' havien de lluir més que mai, per això mateix, l' Antoni va ser l'elegit per dissenyar les noves joies

dels Gegants Moros. Havien dipositat plena confiança en ell, amb total certesa que era l'únic artesà que podia crear les joies perfectes.

Necessitava inspiració, volia anar més lluny d'una simple imatge d'estètica. Necessitava que la seva creació no manqués de significat, s'exigia un resultat brillant.

Va decidir asseure's prop l'altar major i començar a observar cada detall del seu entorn. Quin privilegi poder veure la catedral des d'aquell punt, li causava una autèntica fascinació, el tenia totalment embuixat. Se'n adonava que el vincle entre la catedral i ell cada vegada era més fort i tenien aspectes en comú. Un d'ells l'oblit. L'art de l'artesanía poc a poc s'anava evadint i totes aquelles persones que es dedicaven a la professió quedaven desamparades. El seu treball no era reconegut i, a més no es fomentava. Cada vegada quedaven menys aprenents a qui ensenyar, i la llum de l'art s'anava apagant. Tarragona, a ulls de tothom era únicament una ciutat romana, quan es parlava dels monuments o espais més rellevants del territori ràpidament s'associaven totes les restes romanes que encara avui en dia es mantenen en peu, però, qui realment coneixia tota la història de la transició de l'estil renaixentista al gòtic de la ciutat tarragonina? La Catedral i els seus orígens no podien caure en l'oblit.

I just en aquell moment, quan el seu cap va començar a donar-li voltes a l'assumpte, la idea perfecta va cobrar vida. Les joies estarien basades en la Catedral, un element de vital importància per a Tarragona. Faria cada peça a mà, cuidant cada detall i, intentant que el seu treball cobrés un significat.

Va començar creant les joies de la Geganta Mora, a les quals assignaria una simbologia més geomètrica, és a dir, estarien basades en l'estil romànic i gòtic usat per edificar la Catedral. Va iniciar el seu projecte amb una de les peces més emblemàtiques de tot el conjunt, la tiara. Per definir la forma, va crear una traceria nova, inspirada en la rosassa de la façana principal. Va utilitzar pedreria i diamants brillants, cristalls en forma de llàgrima i granat, una pedra preciosa amb finalitat protectora. El collaret era tota una peça d'or, inspirada en

les grans baules rectangulars que es trobaven en columnes dels murs de la gran Catedral. En la unió hi penjava una peça similar a les anteriors i s'ajuntava amb la majestuosa rosassa. Les arracades de la geganta eren fetes a conjunt amb la cadena. Per finalitzar, els braçalets eren formats per un conjunt de baules quadrades. D'aquesta manera la geganta duria a sobre una combinació d'arts que no podien caure en l'oblit.

Les joies del Gegant Moro també van basar-se en la Catedral però, van ser enfocades en un aspecte diferent. L' Antoni va decidir que el majestuós gegant duqués la simbologia del bestiar que formava part de la Catedral. De la mateixa manera que la geganta lluïa un preciós collar, ell lluiria una cadena. Aquesta estava formada principalment per un conjunt de baules rectangulars, al seu interior estaven emmarcats els dracs de l'altar major, sobre el pit li queia una rosassa amb un gran medalló, el qual representava el pany de la porta principal de la mateixa Catedral. L'arracada també es basava en el picaport, però, l'element més característic era la seva espasa. L'Antoni va voler conservar les arrels orientals d'aquesta peça, però, va adornar l'empunyadura amb les gàrgoles de la façana, d'aquesta manera, el protagonisme es concentrava en els elements de l'edificació.

La Festa Major va esdevenir una celebració espectacular, el poble va quedar meravellat davant la parella de gegants. En els ulls de la gent es podia apreciar una brillantor especial, una brillantor d'alegria i orgull. L' amor que sentia tothom per Tarragona era immens.

La ciutat, a banda de ser romana o pròpia d'haver presenciada una transició del romànic al gòtic, era a més, una ciutat artesana. Gràcies als propis artesans, la màgia i l'ambient que es respirava a la Festa Major era fascinant. Gràcies a ells els gegants podien lluir les seves millors gales i joies mentre ballaven al compàs de l'Amparito Roca. Al ritme d'aquesta mateixa cançó s'acomiadaven els Gegants Moros de la gran Festa Major. Els raigs del sol es reflectien en la rosassa i aquesta, il·luminava amb força les joies de l'Antoni, que ara lluien sobre els Gegants Moros.

